

Koç Üniversitesi
Hemşirelik
Yüksek Okulu
Semahat Arsel
Hemşirelik Eğitim ve
Araştırma Merkezi
(SANERC)'in yayın
organidir.

Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma

Dergisi

Cilt 3 / Sayı 2 / 2006

KAPAK KONUSU

Dünyada ve Türkiye'de
**Yenidoğan
Transportu**

HEMŞİRELİKTE EĞİTİM ve ARAŞTIRMA DERGİSİ (Cilt 3, Sayı 2, Aralık 2006)

Journal of Education and Research in Nursing (Volume 3, Number 2, December 2006)

ISSN: 1305-0397

Editörün Kaleminden 1

Emine Türkmen

Özgün Yazı 2

Hemşirelikte Mesleki Düzenlemeler

Nursing Regulations

Elizabeth Anne Herdman

Klinik Yazı 6

Kötü Haber Verme

Breaking Bad News

Perihan Güner

Sürekli Eğitim 10

Kanser Hastasında Yorgunluk

Fatigue in Cancer Patients

Gülbeyaz Can

Son Gelişmeler 18

Kanser Hastalarında Oral Mukositin Önlenmesi ve Tedavisi

Prevention and Treatment of Oral Care in Cancer Patients

Joanne Brigs Institute (Çeviri) Diler Sepit

Kapak Konusu 24

Dünyada ve Türkiye'de Yenidoğan Transportu

Neonatal Transport in Turkey and in the World

Ayşe Karakoç Tarı, Zerrin Çiğdem

Araştırma 32

Isparta İli Karaağaç Sağlık Ocağına Bağlı 15-49 Yaş Kadınların

Üreme Sağlığına Yönelik Bilgi, Alışkanlık ve Sorunlarının

Değerlendirilmesi

An Evaluation of Reproductive Health Status, Knowledge and Attitudes of Women Aged Between 15-49 Registered at Karaağaç Village Clinic in Isparta Province

Hacer Erten, Tangül Özen, Halime Yılmaz, Hediye Arslan

Bir Üniversite Hastanesinin Acil Polikliniğine Gelen Yanıklı Hastaların Kayıt Bilgilerinin Retrospektif Değerlendirilmesi 40

A Retrospective Evaluation of the Medical Records of Burn Patients Presenting at the Emergency Polyclinic of a University Hospital

Leman Kutlu, Sevdije Turasoy, Nilgün Koşar,

Pınar Ökdemir, Nursel Onur

EKG Köşesi 45

12 Derivasyonlu EKG Değerlendirme (3° AV Blok)

12 derivation ECG interpretation

Diler Sepit

Serbest Köşe 47

Kütüphane 48

Yazarlara Bilgi 49

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu
Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi (SANERC) Yayın Organı
Koç University School of Nursing
Publication of the Semahat Arsel Nursing Education and Research Center

Altı ayda bir yayınlanır. Issued two times a year.

Yayın Türü: Yaygın, süreli, bilimsel

Sahibi : Atilla Aşkar, Prof. Dr.
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü ve Editör : Emine TÜRKMEN, Yard. Doç. Dr.
Editör Yardımcısı : Nilgün GÖKTEPE

DANIŞMA KURULU* (EDITORIAL BOARD)

Tamay ANIK

S.B. Dr. Siyami Ersek Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Eğitim Hemşiresi-İSTANBUL

Aysel BADIR, Yard. Doç. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Günsel BAŞER, Doç. Dr.

Emekli Öğretim Üyesi-İZMİR

Ayla BAYIK, Prof. Dr.

Ege Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-İZMİR

Sevim BUZLU, Doç. Dr.

İ.Ü. Florence Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Anahit COŞKUN, Prof. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Yarı Zamanlı Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Hatice ÇAKMAKÇI

S.B. Koşuyolu Kalp Eğitim ve Araştırma Hastanesi Başhemşiresi-İSTANBUL

Zeynep DÖRTBUDAK, Yard. Doç. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Zehra DURNA, Prof. Dr.

Bilim Üniversitesi Florence Nightingale Hastanesi HYO Müdürü-İSTANBUL

Nurhan EREN, Dr.

İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi Hastanesi Psikiyatri Kliniği Eğitim Sorumlusu, Psikoterapist- İSTANBUL

Sevgi GÖKDEMİREL, Yard. Doç. Dr.

Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi- İSTANBUL

Sibel GÖNÜLSÜZ

Dentİstanbul Sistem Geliştirme, EğitimKalite Danışmanı-İSTANBUL

Gülay GÖRAK, Prof. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Yarı Zamanlı Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Perihan GÜNER, Yard. Doç. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Elizabeth Anne HERDMAN, Prof. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Müdürü-İSTANBUL

Nur İNANÇ, Prof. Dr. Dz. Sağ. Kd. Alb.

Emekli Öğretim Üyesi- ANKARA

Saliha KOÇ

Acıbadem Sağlık Grubu Hemşirelik Hizmetleri Direktörü-İSTANBUL

Gülseren KOCAMAN, Prof. Dr.

Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Müdürü-İZMİR

Gülcan KUŞKONMAZ

İ.Ü. Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesi Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı Başh. Yard.-İSTANBUL

Sakine MEMİŞ, Yard. Doç. Dr.

Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-AYDIN

Sevgi OKTAY, Prof. Dr.

Emekli Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Nalan ÖZHAN ELBAŞ, Prof. Dr.

Gazi Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Müdürü-ANKARA

Ayşe PİŞKİN

Emekli Hemşire-İSTANBUL

Nurgün PLATİN, Prof. Dr.

Emekli Öğretim Üyesi-ANKARA

Münever SARSILMAZ

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi, Acil Servis Yoğun Bakım Sorumlu Hemşiresi-İZMİR

Selvet SEVİNÇ, Yard. Doç. Dr.

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Öğretim Üyesi-İSTANBUL

Günnaş ŞAHİN

Çukurova Ün. Balcalı Hast. İkyardımcı ve Acil Anabilim Dalı Başh. - ADANA

Deniz ŞELİMEN, Prof. Dr.

Marmara Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Müdürü - İSTANBUL

Aytolan YILDIRIM, Doç. Dr.

İ.Ü. Florence Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulu, Yönetim Anabilim Dalı Başkanı-İSTANBUL

* Soyadlar na g re alfabetik olarak s ıralanm ı t r.

Yazışma Adresi

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu, Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi
Güzelbahçe Sok. No 20 D Blok, 34365 Nişantaşı / İSTANBUL

Tel: 0212-311 26 40 Faks: 0212 311 26 30 e-posta: sanerc@ku.edu.tr

Grafik Tasarım, Hazırlık: Selin Canaran Demir; e-mail: selin.canaran@gmail.com

Baskı: Mart Matbaacılık Sanatları, Kağıthane-İstanbul Tel.: 0 212 321 23 00 pbx

Baskım Tarihi: Nisan 2008

Baskı Adedi: 1000

Editörün Kaleminden

Değerli Meslektaşlarım,

Koç Üniversitesi Hemşirelik Yüksek Okulu Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi (SANERC) olarak dergimizin yayımlanmasında, 2006 yılı ikinci yarısından itibaren bazı sorunlar yaşadık. Editör grubu olarak derginin gecikmesi nedeni ile yazarlardan ve okurlardan özür diliyoruz. Ancak çok hızla çalışıp aradaki gecikmeyi hızla kapatmaya çalışacağız.

Bu sayıda, “Özgün yazı” başlığında, batı dünyasında halkın güvenli bakım almasında ve hemşirelikte otonominin sağlanmasında çok önemli rolü olan “Hemşirelik / Ebelik Konsey”lerinin yapısını ve yararlarını irdeleyen bir yazıya yer verdik. “Klinik yazı” bölümünde hemşire ve diğer sağlık ekibi üyelerinin sıklıkla yaşadığı ve yaşarken de zorlandığı “hasta ve yakınlarına kötü haber verme”nin kurallarını ve inceliklerini belirten bir yazıyı ele aldık. “Sürekli eğitim” bölümünde ise “kanser hastasında yorgunluk” konusunu inceledik. “Kapak yazısı” bölümünde, ülkemizde giderek önem kazanan riskli yenidoğan ve bakımı konusunda yenidoğanın gelecek yaşantısını da etkileyen yenidoğan transportu konusunda Dünya’da ve ülkemizdeki durumu vermeye çalıştık. Araştırma başlığında ise “acil servislerde yanıklı hastalar ve kayıt durumunu” ve “Isparta’da kadınların üreme sağlığına yönelik bilgi ve tutumlarını” inceleyen iki makaleye yer verdik. Kanıta dayalı uygulamalar bölümünde ise “kanser hastalarında oral mukositin önlenmesi ve tedavisi” konusunu inceledik. Bu çeviri makalenin orijinal yayımlanma tarihi 10 yılı bulmakla birlikte içindeki bilgiler güncelliğini korumaktadır. “EKG” köşesinde her sayımızda olduğu gibi 12 derivasyonlu bir EKG örneği olan olguyu sizlerle paylaştık. Serbest köşede ise bebeği uzun süre yenidoğan yoğun bakımda yatan bir annenin duyguları ve düşünceleri var.

Hepinize saygı ve selamlarımı iletiyor, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Sevgi ve Saygılarımla,
Yard. Doç. Dr. Emine Türkmen

Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi, Koç Üniversitesi Sağlık Yüksek Okulu, Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi (SANERC)'nin süreli yayın organıdır. Hemşirelik ve sağlık alanında yeni bilgi ve gelişmeleri yansıtan araştırma, derleme makaleleri, olgu sunumları, çeviri yazıları (izinli), güncel bilimsel toplantı ve yayın tanıtımlarını yayınlamak hemşirelerin mezuniyet sonrası sürekli gelişimini desteklemeyi ve hemşirelerin bilimsel çalışmalara yöneltilmesine katkı sağlamayı hedefler.

Dergi her altı (6) ayda bir yayınlanır. Yayınlanmak üzere gönderilen makaleler, yayın kurulu ve en az iki danışman tarafından incelendikten ve yazarlarca gerekli düzeltmeler yapıp tüm yazarların yazılı onayı alındıktan sonra yayınlanabilir. Yazıların daha önce başka bir yerde yayınlanmamış olması veya yayınlanmak üzere kabul edilmemiş olması gerekir. Gönderilen yazı daha önce herhangi bir kongre ya da sempozyumda sunulmuş ise bu durum ilk sayfada dipnot olarak belirtilmelidir. Dergide yayınlanan yazılar için yazarlara ücret ödenmez veya yazarlardan ücret alınmaz.

Araştırma makaleleri: Bilimsel yöntem ve kurallara uygun şekilde yapılmış araştırma makaleleri bu bölümde yer alacaktır.

Derleme makaleler: Hemşirelik uygulaması, eğitimi ve yönetimi ile ilgili en yeni bilgileri gözden geçiren yazılar bu bölümde yer alacaktır.

Özgün yazılar: Hemşirelik ile ilgili önemli sorunlara ve uygulamalara ilişkin görüşler içeren yazılar bu bölümde yayınlanacaktır.

Olgu sunumu: Klinik olgu sunumları bu bölümde yer alacaktır. Kişisel klinik deneyimler: Hemşirelerin ya da hasta yakınlarının yaşadığı kişisel deneyimlere yer verilecektir.

Yayın tanıtımı: Yeni yayınlanmış ya da yayınlanmak üzere olan kitapların tanıtımı yer alacaktır.

Haberler: Kurs, kongre, sempozyum duyuruları ve yorumları yer alacaktır.

Yazıların yayına hazırlanması sırasında dikkat edilecek noktalar:

- Yazılar A4 beyaz kağıda, 12 punto, Times New Roman karakteri ile iki satır aralıklı olarak yazılmalı ve bilgisayar disketiyle (PC-Windows) ile birlikte üç kopya şeklinde hazırlanmalıdır.
- Sayfa kenarlarında 2.5 cm boşluk bırakılmalı ve başlık sayfasından sonra her bir sayfa numaralandırılmalıdır.
- Yazar adları sadece başlık sayfasında olmalı, akademik ünvanları, çalıştıkları kurumlar ve bölümler, iletişim adresleri (telefon, faks, e-mail) belirtilmelidir.

- Yazılar her biri ayrı sayfadan başlamak üzere, başlık, özet, metin, kaynaklar, tablolar ve şekiller bölümünden oluşur.
- **Başlık sayfası:** yazının başlığı, yazar(lar)ın açık ad ve soyadları, ünvanları, çalıştıkları kurum ve bölümler, adresleri yer almalıdır.
- **Özet:** ikisi de ayrı sayfalarda olmak üzere en fazla 250 kelimelik Türkçe ve İngilizce özet bölümü olmalıdır. Özeti sonunda Index Medicus'a göre seçilmiş 3-6 tane anahtar sözcük seçilmelidir.
- **Metin:** Araştırma makalelerinde giriş, gereç ve yöntem, bulgular ve tartışma bölümlerinden oluşur.
- **Kaynaklar:** Kaynakların doğruluğundan yazarlar sorumludur. Metin sonunda kaynaklar ayrı bir sayfada çift aralıklı olarak yazılmalı ve metinde yer aldığı sıraya göre numaralandırılmalıdır. Dergi adları Index Medicus'a göre kısaltılmalıdır. Bir kaynaktan yazarların sayısı üçten fazla olduğu durumlarda üçüncü yazardan sonra "et al." ya da "ve ark." ibaresi eklenmelidir. Kaynak yazımı aşağıda belirtildiği şekilde yapılmalıdır:

Kitap: Yazarın soyadı, adının başharf(ler)i, kitabın adı, birden fazla basımı var ise kaçınıcı basım olduğu, basıldığı şehir, basımevi, basıldığı yıl ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Jarvis C. Physical examination and health assessment. 3rd. ed. Philadelphia: W.B. Saunders Company; 2000. p. 687-750.

Kitaptan bölüm: Bölüm yazarının soyadı, adının başharf(ler)i, bölümün adı, editörün soyadı, adının başharf(ler)i, kitabın adı, birden fazla basımı var ise kaçınıcı basım olduğu, basıldığı şehir, basımevi, basıldığı yıl ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Melanie SM, Hickey JV. Neuroscience critical care. In: Hickey JV. editor. The clinical practice of neurological and neurosurgical nursing. 5th. ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2003. p. 359-67.

Çeviri kitap: Yazarın soyadı, adının başharf(ler)i, kitabın adı, birden fazla basımı var ise kaçınıcı basım olduğu, çeviren kişinin başharf(ler)i ve soyadı, basıldığı şehir, basımevi, basıldığı yıl ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Ferry DR. On günde temel elektrokardiyografi. Çeviri, M. Kahraman. İstanbul: Ekbil A.Ş.; 2001. s. 10-29.

Dergi: Makale yazarının soyadı, adının başharf(ler)i, makalenin adı, yayımlandığı derginin adı (Index Medicus'taki kısaltma adı), yıl, cilt no ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Pokorny ME, Koldjeski D, Swanson M. Skin care intervention for patients having cardiac surgery. Am J Crit Care 2003;12:535-44.

Dergi eki (Supplement): Makale yazarının soyadı, adının başharf(ler)i, makalenin adı, yayımlandığı derginin adı (Index Medicus'taki kısaltma adı), yıl, cilt no, parantez içinde Supplement no ve sayfa numaraları belirtilmelidir.

Ahrens T. Severe sepsis management: Are we doing enough?. Crit Care Nurse 2003;23(Suppl. 5):2-15.

KOC ÜNİVERSİTESİ
Hemşirelik Yüksekokulu

SANERC

Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi

**önceliklerimizi belirleyelim,
değişimi birlikte planlayalım, birlikte
uygulayalım.**

Misyonumuz

Deneyimli kadromuzun sahip olduğu tecrübe ve takım ruhuyla, yurtiçi ve yurtdışı kaynaklardan yararlanarak, mezun hemşirelerin bilgi ve becerilerini çağdaş ve ileri düzey hemşirelik uygulamaları doğrultusunda güncelleştirebilmeleri için olanak sağlamaktır.

Dürüstlük

Uyarılık

Yaratıcılık

İnsana saygı

Değerlerimiz

Eşitlik

Sorumluluk

Çalışkanlık

Araştırmacılık

Girişkenlik

Verimlilik

Duyarlılık

Değişime açıklık

Adil olmak

Demokratik olmak

**değişimi birlikte yakalayalım,
sonuçları birlikte değerlendirelim.**

Vizyonumuz

Ülkemizde mezun hemşirelerin etkin, yetkin, değişimi gerçekleştiren hemşireler olmasını sağlayan bir merkez olmaktır.

Semahat Arsel
Hemşirelik Eğitim ve
Araştırma Merkezi

www.sanerc.ku.edu.tr

Semahat Arsel Hemşirelik Eğitim ve Araştırma Merkezi
Güzelbahçe Sokak No.: 20 Nişantaşı 34365 İstanbul e-posta: sanerc@ku.edu.tr

(T) 0212 311 26 40
(F) 0212 311 26 30

Programlarımız

- Yönetici Hemşire Geliştirme Kursu
- Hemşirelikte Kalite Yönetimi Sertifikası Programı
- Eğiticinin Eğitimi Kursu
- Onkoloji Hemşireliği Eğitim Programı
- Yenidoğan ve Yenidoğan Yoğun Bakım Hemşireliği Kursu
- Evde Bakım Hemşireliği Sertifikası Programı
- İnteksiyon Kontrolü Eğitim Programı
- Mekanik Ventilasyon Uygulamaları ve Mekanik Ventilasyon Uygulanan Hastanın Bakımı Eğitim Programı
- Kardiyopulmoner Restitüsyon (GPR) Kursu
- Temel Elektrokardiyografi (EKG) Kursu
- Hemodinamik Monitörizasyon Eğitim Programı
- Fiziksel Değerlendirme / Hasta Tamlama Kursu
- İleri Yaşam Desteği (ALS) Kursu
- Yoğun Bakım Hemşireliği Kursu
- Acil Bakım Hemşireliği Kursu
- İleri Elektrokardiyografi (EKG) Kursu
- Pediatri Hemşireliği Sertifikası Programı
- Perioperatif Bakım / Ameliyathane Kursu
- Kardiyovasküler Acil Bakım Kursu
- Ağrı ve Ağrılı Hastanın Bakımı Eğitim Programı
- Anesteziyat Sonrası Bakım Eğitim Programı
- İmne Eğitim Programı
- Kişilerarası İlişkiler Eğitim Programı
- Hemşirelikte Araştırma Kursu